

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: FAMILIELIV

Citation: Wied, Gustav: "FAMILIELIV", i Wied, Gustav: *Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966*, udg. af Villadsen ; Christensen , Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 150. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-wied02val-shoot-workid68259.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: *Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966*

FAMILIELIV

Det var, medens jeg endnu boede ude paa Vesterbro i Stuen i det lille Hus paa to Etager.

Paa Kvisten residerede "Olsen", der havde et Barn med en Urtekræmmer paa Amerikavej. Første Sal var ogsaa hendes, men den lejede hun ud. Vi havde fælles Gadedør og fælles Ringeapparat, og Olsen plejede altid at lukke de besøgende op. Paa den Tid jeg taler om, stod første Sal ledig.

En Dag ringede det; men Olsen kom ikke ned. Det ringede igen og igen, stærkere og stærkere. Jeg rejste mig og gik ud for at lukke op.

Paa Trappen til første Sal stod en mig aldeles ubekendt Kone og gav mrg ved mystiske Fingerbevægelser tilkende, at jeg ikke maatte aabne Gadedøren. Hun var ligbleg, og Benene rystede under hende.

- Hvad er dette her for noget? spurgte jeg.

Men hun gentog blot sine Besværgelser og saa' bønfyldende ud.

Da jeg aldrig blander mig i andres Affærer, naar jeg kan blive fri for det, vilde jeg trække mig tilbage. Men i det samme saa' jeg udenfor Ruden over Gadedøren et stort rødt Ansigt med gult Overskæg og opspilede Øjne. Jeg blev staaende:

- Gaa bare ind! bad Konen paa Trappen.

Jeg gik ind. Og alt blev stille.

Lidt efter hørte jeg listende Trin, og Gadedøren blev forsigtig aabnet. Men Ansigtet maa have staaet paa Lur udenfor, thi paa én Gang opstod der Kamp i Entréen. Jeg hørte 151 Fruentimmerskrigen og Mandfolkebrummen. Og pludselig for Konen ned ad Kældertrappen og Ansigtet bag efter.

- Han myrder mig! han myrder mig! skreg hun nede i Kælderen. Og:

- Jesus! Jesus! lød Olsens Stemme sammesteds fra.

Nu fandt jeg, det var min Pligt at ile ud af Døren igen og ned i Kælderen.

Dér stod Olsen ved Vasken med den lille Urtekræmmer paa Armen og bævede som et Espeløv. Og den fremmede Kone sad paa Hug i en Krog, medens det røde Ansigt stod bøjet over hende i en truende Stilling og med den knyttede Højre hævet til Slag.

- Hvad gaar hér for sig? spurgte jeg.

- Den Tyvemær! sagde Ansigtet og vendte sig om mod mig - hun er rendt fra mig a' i Aftes, og hun har ta'et alle de bedste Møbler og et dejligt Maleri, som jeg ha'de faaet af min allerbedste Ven til min Fødselsdag!

- Det er den reneste Løgn! skreg Konen og rejste sig

- Skilderiet var mit!

- Det er den anden Mand, hun render fra, fortsatte Ansigtet - det er den anden Mand, hun render fra! For sytten Aar siden stak hun a' fra den første, den Rakkermær!

-- Det vidste Du jo, da Du tog mig! skreg Konen igen

- det vidste Du jo! saa Du behøver ikke at stikke mig det i Næsen!

- Og Sølvstøjet har hun hugget! sagde Manden - vi skulde ha' hver to Sølvskeer, men hun er rendt med dem alle fire!

- Sølvstøjet var ogsaa mit! kom det fra Konen.

- Og saa har hun lagt i med Lassen! skreg Manden, og jeg troede, at hans Ansigt skulde revne.

- Det vidner jeg for Gud! raabte Konen - det vidner jeg for Gud! Men *Du* tog Fruentimmer op, naar jeg var borte!

- Hva' Satan rager alt det den fremmede Herre? spurgte Manden pludselig og saa' arrigt hen paa mig,

- Nej, det mener jeg ogsaa, sagde jeg - men saa gaa Deres Vej; De har ingenting hér at bestille!

152

- Hun skal levere mig Maleriet!

- Aldrig! sagde Konen.

- Og de to Sølvskeer!

- Aldrig! sagde Konen.

- Saa henter jeg Politiet!

- Værsgod! sagde Konen.

Olsen med Drengen var forlængst listet bort. Nu gik ogsaa Ansigtet op ad Trappen, og jeg efter. Da han stod i Gadedøren, raabte han ned i Kælderen:

- Nu henter jeg Politiet!

- Værsgod! sagde Konen - Skeerne fik jeg til vores Bryllup!

Manden gik, og jeg lukkede Døren efter ham.

Gennem Vinduet i min Stue saa' jeg ham gaa frem og tilbage foran Huset. Han skævede op mod første Sal og truede engang imellem med knyttet Haand ud i Luften.

Pludselig faldt det mig ind, at det kunde være interessant at faa ham for sig i Enrum. Jeg bankede derfor paa Ruden og vinkede; og han gik straks hen til Gadedøren.

- Hør, sagde jeg, da jeg havde lukket op for ham - kom lidt ind til mig og lad os snakke sammen om Tingene.

- Hun er det værste Asen! mumlede han og gik foran mig ind i Stuen.

Han satte sig paa en Stol ved Vinduet og beholdt Hatten paa. Men da han havde set sig lidt om i Værelset, tog han den hurtig af og lagde den ned paa Stolen ved Siden af sig.

- Sig mig nu, hvad der er i Vejen, begyndte jeg.

- Hun er rendt fra mig a', sagde Ansigtet - i Aftes da jeg kom hjem, var hun rendt med hele Kagen!

- Naa, sagde jeg - og hvorfor?

- Vi var enige om og skilles, og hun skulde ha' det halve, og jeg skulde ha' det halve. Papiret er i Orden. Og firehundrede Kroner har hun faaet. Men saa mens jeg var borte, stikker hun a' med hele Kagen! - - Har Herren ikke talt med hende før? spurgte han pludselig og saa' bister ud.

- Aldrig i mit Liv! sagde jeg.

- Har hun kanske lejet første Sal a' Herrens Kone?

153

- Jeg har ingen Kone.

- Var det da ikke Herrens Kone, hende dernede?

- Nej det var Olsen, sagde jeg.

- Olsen? gentog han. - Har hun en Dreng ved en Urtekræmmer paa Amerikavej?

- Det véd jeg ikke, sagde jeg - jeg blander mig aldrig i den Slags Ting!

- Jo det har hun, vedblev han - og hun er nok en Sort Bekendtere af min Kone.

- Men sig mig, min gode Mand, begyndte jeg igen - hvad. vil De egentlig? naar De er enig med Deres

Kone om at skilles, hvad vil De hende saa?

- Jeg vil Fanden rive mig ha' Sølvskeerne! bruste han op.

- Rolig, rolig! sagde jeg - Men hun siger jo, at det er hendes.

- Det er Løgn, for vi skal dele! Og Maleriet er ogsaa mit, for det er malet af min allerbedste Ven! - - Det var for Resten ham, hun la'e i med; føjede han forklarende til.

- De talte før om Politiet? spurgte jeg.

- Ja, sagde han - jeg har været hos Assistenten, og han sa'e, at hvis hun ikke ga' sig, saa skulde jeg komme til ham.

- Naa, men saa er det jo bedst, De taler med Deres Kone.

- Hun vil jo ikke! Herren kan jo se, at hun er ikke til at komme nær.

- Nu skal jeg kalde paa hende, sagde jeg - men De maa ikke blive hidsig!

- Hidsig? gentog han - det ligger aldeles ikke for min Stemme, jeg er det roligste Menneske paa Jorden!

- Ja saa kom med mig, sagde jeg. Og vi gik ud paa Trappegangen.

- Madam! raabte jeg ned i Kælderen - er De dernede? Deres Mand vil tale et Øjeblik med Dem. Ansigtet stod bag ved mig og saa' frygteligt ud.

- Husk nu, sagde jeg til ham - bare ikke hidsig! Madammen kom langsomt op ad Kældertrappen. Hun 154 havde væbnet sig med Olsens lille Urtekræmmer, som hun holdt foran sig paa Armen som et Skjold. Næppe saa' Manden hende Ansigt til Ansigt, før han for forbi mig og løs paa hende.

- Kom med Sølvskeerne, din Tyvemær! raabte han.

- Om jeg saa skal pines til Verdens Ende, saa faar Du aldrig de Skeer! sagde Konen med rolig Værdighed.

- Jeg henter Politiet! skreg han.

- Jeg skal nok svare for mig! sagde hun.

- Kalder De det at være rolig? spurgte jeg Manden.

- Hvem Satan kan være rolig, naar man ser paa det Gespenst! sagde han - Vil Du udlevere Sølvskeerne, Sofie, eller vil Du ikke?

- Om Du saa sled mig fra hverandre i Stumper og Stykker, saa faar Du aldrig saameget som en Flis af de Skeer! bedyrede Konen.

- Godt! sagde han - godt!

Og ud for han af Gadedøren, som han smældede i efter sig.

Madammen og jeg stod en Stund tavse og saa' paa hinanden. Saa sagde hun:

- Nu vil jeg berette Herren mit hele Liv, at De kan dømme imellem, os.

Jeg sukkede dybt.

Hun stod med den lille Urtekræmmer paa Armen og støttede sig til Trappegelænderet. Jeg lænede mig med Ryggen mod Væggen. Og saa begyndte hun:

- Jeg rendte fra min første Mand, sagde hun - ja-a, det gjorde jeg osse! Men véd Herren, hvordan jeg fik ham? Min egen Fa'er piskede mig til ham, fordi jeg ikke længer maatte være hjemme. Men hva' der kommer sammen paa den Maade, det holder ikke længe. Og saa løb jeg fra ham, og Jeg var kuns atten Aar. Det var i 1872, jeg kom hér til Byen. Og saa traf jeg Pe'ersen en Lørdag i Viktoriagade. Og han begyndte at lirke for mig. Jeg sagde ham, hvordan det hængte sammen med mig. Men han *vilde* nu ha' mig; og saa fik han mig.

- De blev gift med ham? spurgte jeg.

- Ja, paa en ret og lovformelig Maade, ja! - - Men 155 ser Herren, der er tre Slags Kærlighed hér i Verden, vedblev hun - det er Kærlighed til Næsten og Pengekærligheden og saa den sanselige Kærlighed, og det er

den Pe'ersen altid har haft. Og han kom mangan en Nat ikke hjem før om Formiddagen. Og saa engang ble' han liggende i Sengen og sa'e, at han ha'de Tarmslyng.

- Tarmslyng?

- Ja-a, sagde hun og nikkede - men det var Løgn, forstaaer Herren, for han ha'de været hos Fruentimmer og var ble'en smittet. Og saa ble' jeg naturligvis ogsaa smittet og laa fire Uger paa fjerde Afdeling. Men da jeg saa kom ud, saa tænkte jeg, at det kunde være nok; og saa tog jeg hans Sparekassebog og hævede Pengene og rejste til Hamborg til min Kusine.

- Jamen, kære Kone, sagde jeg - det var jo - det var næsten Tyveri!

- Det véd jeg nok, men jeg gjorde det alligevel, for jeg var ked af hans Kommers!

- De kom dog tilbage igen, sagde jeg.

- Ja, for han hentede mig med en Betjent. Og saa lovede han, at han skulde holde sig 5 Skindet. Og saa flyttede jeg til ham. Men forleden Aften jeg kom fra Bulevarden med Lassen, saa ha'de han slæbt to Tøse med op i Lejligheden, og de sad og drak Kaffe og spiste Flødeboller. Goda' lille Madam Pe'ersrø, sa'e de; vil De ha' en Kop Kaffe med, lille Madam Pe'ersen? sa'e de. Men jeg gik ud i Køkkenet og tog Gulvskruppen og jagede dem ud a' Lejligheden. Men saa smed han mig paa Gaden. Og saa - - og saa - -

- Og saa? spurgte jeg.

- Ja saa var 'et, at jeg gik hjem til Lassen.

- Naa saa var 'et, at De gik hjem til Lassen!

- Ja, hva' skulde jeg gøre? et Steds skulde jeg vel ligge!

- Ja-a, det skulde De vel! - - Men sig mig engang, hvordan hænger det sammen med det Billede og de Skeer?

- Dem faar han aldrig i Evighed!

- Men Politiet, lille Madam?

156

- Politiet! lo hun haanlig - jeg skal nok vide at svare for mig! En Mand har ikke Lov til at slæbe Fruentimmer med op i Lejligheden! Hjemmet er dog det helligste, man har.

- Jamen: Lassen?

- Det var udenfor Huset! sagde hun - det kan ingen krænke!

- Skal jeg give Dem et Raad, Madam? spurgte jeg - Lad De Deres Mand faa Maleriet og Skeerne, saa er den Sag klaret.

- Aldrig i Evighed! sagde hun - Saa skulde kanske Tøsene grine a' mig, naar jeg mødte dem paa Gaden! Der kom en Vogn kørende og holdt foran Huset.

- Der har vi dem vist, sagde jeg. Konen blev en Smule blegere:

- Lad dem komme! sagde hun.

Det ringede, og jeg lukkede op. Ansigtet traadte ind sammen med en Betjent. Udenfor holdt en Droske.

- Hør nu, lille Madam Petersen, sagde Betjenten - lad vos ordne den Sag i Mindelighed. Herregud - - -

- Aldrig faar han Skeerne! sagde Madammen med fast Stemme.

- Jaja, sagde Ansigtet forsonlig - lad mig saa bare faa Maleriet da.

- Maleriet? grinte Konen - ikke saalænge Gud lever!

- Det er malet' af min allerbedste Ven, sagde Manden hidsig - og Du skal Fanden tordne mig ud med det!

- Vil De gaa op og ta' no'et Tøj paa Dem, Madam, befalede Betjenten - og saa nok af den Sludder!

- Gerne! sagde Madammen spidst - gerne!

Og saa forsvandt hun op ad Trappen med Urtekræmmeren.

Lidt efter kom hun ud af Døren deroppe, og jeg hørte hende laase den af efter sig og trække Nøglen ud. Derpaa steg hun ned iført brun Plydses Kaabe og skæv Hat med en flækket Papegøje over højre Øre.

- Alt det har jeg hængt paa hende! brummede Ansigtet og pegede paa Stadsen.

- Kom saa! sagde Betjenten.

157

- Om De saa piner Hjertet ud af Livet paa mig, saa gi'er jeg mig ikke! sagde Madammen og trak Traadhandsker paa.

Og alle tre gik de derpaa ud og satte sig i Drosken, og den rullede ned ad Gaden.

Men "Olsen" bøjede sig med Drengen paa Armen ud over Trappegelændere! paa første Sal og sagde ned til mig:

- Sikket Ægteskab! sagde hun - Gud Fader i Himlen sikket Ægteskab! Nej, saa priser jeg rigtignok den hellige Jomfrustand!

Og saa steg hun op paa Kvisten med Urtekræmmeren.